

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Degenfeld-tér 2. szám.
Telefon 412.

Kiadóhivatali telefon: 330.

Előfizetési ár helyben, házhoz hordva:

Egész évre . . . 12.- kor. Negyedévre . . . 3.- kor.
Félévre 6.- kor. Egy óra . . . 1.- kor.

Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár vidékre, postán küldve:

Egész évre . . . 18.- kor. Negyedévre . . . 4.50 kor.
Félévre 9.- kor. Egy óra . . . 1.50 kor.

Egyes szám ára 6 fillér.

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban Degenfeld-tér 2. és
Horovitz Zsigmond papírzetében
Piac-utca 12. — Telefon: 330.

A husdrágaság.

Allandó rovata a főváros összes lapjainak, az osztrák lapoknak, legtöbb vidéki lapnak a „husdrágaság“. Minden felé jó tanácsok teremnek; tanácskoznak, anketkeznek, szidják a mézárásokat, ezek a gazdákat s közösen a kormányt, hogy drága a hus. — A nagy közönség pedig ezután a sok larma után keserű sóhajjal állapítja meg, hogy bizony most még drágább a hus.

Köztudomású, hogy más nemzetekhez képest nagy aranyu husfogyasztó nemzet vagyunk s ezt a nemzeti sajátosságunkat a mi termelésünkől kikerült ingyenc falatoknak, a vagyonos felsőbb-ség tudatában megszerzésével az osztrák sógor is meglehetősen elsajátított s most az a sok jó falat amit a jó magyar szomszéd liferált, megdrágulván jajgat a szomszéd, ő is tanácskozik, ad kedvezményeket, ígér, fenyeget s próbál mindent amit tud, de a hus még mindig drágul.

Mi is érezzük a bajt, tanácskoznak is, de hát a nagy választási és parlamenti sikerek után csak előbb való a pihenés. A parlament urai nem érzik a hus drágaságot, legalább is nem annyira hogy a baj orvoslására sürgős intézkedést látnánk szükségesnek.

A hus drágaság okainak megszün-

tetésére pedig nem szabad volna egy percet sem késlekedni; nem azért mert az percek alatt megszüntethető, hanem éppen azért, mert rövidesen meg nem szüntethető s huzamos, hosszú kitarást és gondos körültekintő munkát igényel annak megszüntetése.

Drága a hus, mert nincsen állattenyésztésünk. Sokszor rámutattunk e lap hasábjain, hogy a Darányi-féle nagy birtok gazdálkodás, a népszerűség megviselesére kényszerűségből, de mostohan kezelt kis gazdálkodás; a szerencsétlen mezőgazdasági törvények: jóra nem vezethetnek. Egyik eredménye az állattenyésztés sorvadása s ennek következménye a nem gazda fogyasztó közönség által súlyosan érzett husdrágaság.

Nem vagyunk bizalommal a mai kormány működése iránt; politikája nem a mi politikánk, de ha közgazdasági téren egészséges munkát látunk tőle, nem fogunk késni azt elismerni.

Serényi földmivelségi miniszter programjában nem egy egészséges eszmét olvastunk. Általánosságban jólesett hallanunk illetve megállapítani arról a programról, hogy az nem a Darányi féle rendszerben mozog s ha gondja van a nagy birtokra is, a multak mérhetlen káros mulasztásait sőt rossz munkáit a kisbirtokosok érdekei körül fokozott mértékben akarja helyrehozni.

A program szép s ha a kivitel sem késik s az lesz aminek ígérte, nagy hasznára lesz az országnak.

A programnak egyik pontja, mely mai tárgyunkkal összefügg, a legelő és legeltetés kérdése — melyet erősen védeni s fejleszteni kíván.

Ez a husdrágaságnak az alapkérdése, melyet hosszú kitaró munka után lehet csak sikerre vezetni s így csak hosszú idő múlva lesz érezhető a sikeres munkának eredménye. Tehát hozzá kell fogni minden halogatás nélkül. Itt van a mi aggodalmunk, mert a program elhangzása óta nem látunk semmi ténnyt, mely ebben az irányban előre haladást mutatna.

Csak egy példára hivatkozunk, mely városunkat közelebbről érdekli, a Hortobágy kezelésére.

Mióta tervezi, tárgyalja, süti, főzi ezt a kérdést már a miniszterium s még mindig hallgat a kérdés, mint a kösi malma szoboszlón. Jó Darányi Ignác is gyurta már a kérdést, de hát nem volt a kérdés háta megett még csak egy grófocska sem; aludt is az az új kormányig. Az új miniszter is melegen érdeklődött az ügy iránt; hisszük is, hogy érdeklődése őszinte, hiszen az ügy sörössan össze függ az ő programjával; de azért még sem halad a kérdés előre.

Az asszonyokról.

Folytatás.

És Ádám nem volt szenvedélyes, türelmellen ember. Nem is lehetett az! Emlékezzünk vissza az almafa esetre. Mennyi csábítás, hízegés kellett míg Éva rá tudta venni a bűnre.

Ádám szeretett és tudta is fokozni a gyönyört!

Az asszony hiu volt.

Tetszett neki ha arany haját összekötötte a selyem bogár szőtte szalaggal, papyrus nádból ha övet készíthetett magának. Korallok gyöngyeiből kössöntyüket rakott csuklójára, derekát, vállát a folyondár vékony indájára fűzött ezüst pikkelyekkel övezte.

És ha Ádám haza tért a fáradtságos munkából, örvendezve látta, hogy az ő asszonya szép, jól esett neki a változatosság; hazatértében elgondolkodott rajta, hogy vajjon mi újat fog most látni Éván, ami szép.

Dicsérte érte, ha látta, hogy piros ajkát a bogyók nedvével pirosabbra festette, úgy jobban esett a csókolózás. Kívánatosabb volt az ajk.

... és az asszony megtanult kacérkodni . . .

Érezte, tudta, hisz látta, hogy az ember előtt mindig kívánatosabb az, amit sejt, mint a valóság . . .

Hát ugye, mikor az általános izlés szerint „szép“ asszony láttatni engedni a bokáját és mi ugy magunkban elsóhajtunk valamit: De jó volna . . . ugye akkor mi is megtudjuk érteni, sőt átérezzük a szenvedélyes kártyás összes érzelmeit mikor „Gusztál“?

Pedig a legkedvezőbb számítás szerint is tíz eset közül csak egyszer tudjuk kigusztálni a „nyolcast.“

És a többi kilenc esetben?

Nincs nagyobb fiatalista, mint az igazi kártyás.

Bele nyugodni abba, a mi megtörtént.

Ki tehet róla? Én nem! Így volt meg írva. Hanem csüggedésről szó sincs. Lesni, várni az alkalmat. Hatha? És újból és százszor, ezerszer újra kezdeni az osztást, várni míg gusztálhatunk. Ebben vagyunk mi kitarók. És az asszonyok tudják, érzik, hisz látják, hogy a férfiak előtt sokkal kívánatosabb mindig az amit sejtetnek, mint a

valóság. Ez a tudat az ő hatalmas fegyverük. Ezzel tartják rabságban nők a férjet.

A férfi örömmel hajlja nyakát a járomba mert az neki gyönyör, kéj, üdv! És az asszony megtanul flirtelni.

Mennyi érzés, eszme, hány ábránd, küzdelem került napvilágra, vált valóra, alkotott nagy dolgokat, amiknek a kezdeményezője az asszony volt. Hogy ez így van, arra csak azt hozom fel, hogy az állatok világában is a hímek közötti versengés, a nőstény kedvéért van. — A nőstény érzi ezt és vár, bírál és dönt.

Nem tartozik a dologra az, hogy az a rafinált kacérkodás, flirtelés, az az évekkel ezelőtti a nők részéről a férfiak ellen megindított és most is általánosan üzött háboru miként finomodott fejlődött oda, ahol most van.

Csak azt akartam megvilágítani, hogy ez az érzés mindannyiunkkal közös és nagy.

A legújabb kor igaz asszonya, — ha a férfit bármilyen célból is magához akarja kötni hosszú időre, milyen tökéletes ügyességgel tudja titkolni a valót — és ez már minden tekintetben általánosan értelmezendő — mi

A debreczeni hölgyek örömeire

létesített a **Budapesti Csipke Áruház**

egy fiók üzletet helyben **Sas-utca**

a kölcsönsegélyző új palotában.

A Csipke Áruházban

a legolcsóbb áruktól a legfinomabb francia újdonságig minden métere 2 krtól, csipkeszővetek 29 krtól. Izsák megfélelő cikkek árusítatnak még itt soha nem létezett olcsó árakért. Csipkek és szallagok métere 2 krtól, csipkeszővetek 29 krtól. Izsák megfélelő cikkek árusítatnak még itt soha nem létezett olcsó árakért.

Divat keztyük párja 14 krtól, Harisnyák párja 19 krtól. Selymék, fátyolok és ruha díszekben óriási nagy választék!

Megtekinthető vétel kényszer nélkül!

Naponta érkeznek újdonságok!

A hortobágyi legeltetés kérdésének helyes megoldása pedig több ezer kis gazdának állattenyésztési kérdése; az ország legnagyobb legelő területének helyes berendezése pedig országos érdek. Ha azon a 36 ezer hold földön okszerű, gazdaságos állattenyésztést rendezhetünk be, mennyit fog az a kis gazda mai bizonytalan existenciáján segíteni! Hogy mennyit? Bajos volna meghatározni; de hogy a mai állapotoknak és eredményeknek feltétlenül jobb állapotokat és eredményeket, az senki előtt sem lehet kétséges.

A husdrágaság kérdését a multak hibái miatt ma is még az alapvető munkán kell kezdeni; legelőt kell adni a kis gazdának s meg kell tanítani okszerű gazdaságos állattenyésztésre. Sehol szebb alkalom erre nincs, mint a Hortobágyon, talán sehol sem nehezebb, mint a Hortobágyon és a debreczeni gazdáknál; de csak a kezdet nehéz s meg kell kezdeni, mert országos szükség, közszükség, a husdrágaság követeli.

Panaszok a debreczeni versenyek ellen.

Levél a közönség köréből.

A napokban folyt le a Debreczeni Torna Egyesület atletikai és football-versenye, meglehetősen szép sikerrel és sportszempontról ki-elégítő eredménnyel. Sajnos azonban, a közönség körében nem egészen osztatlan megelégedéssel beszélnek a lefolyt sportünnepségről és több részről panaszok hangzottak el. Egyik sportbarát különösen kifogásolta a verseny rendezését s a következő levelet küldte be hozzánk:

Tekintetes Szerkesztőség!

A sport szerető közönség érdekében óhajtanék felszólalni.

Nemrégiben kerültem ide a fővárosból, ahol — ha szerét tehettem — minden versenyen megjelentem. Nemcsak saját magam szórakoztatása volt az ok, hanem meg akar tam kedvelni a sportot gyermekeimmel is. Amikor e nemes városba költözök, ke-restem, vártam és vágytam e szórakozás után. Megengedem, hogy itt a sport egyletek csekély számánál fogva versenyek nem lehetnek napirenden, épp azért több gondot lehetne fordítani azokra. A nyári atletikai versenyen is megjelentem, ott voltam családommal együtt a vasárnapi versenyen is.

A multkor is, most is páholyt váltottam. Az 4 személyre való lenne, de szeretném én látni azt a 4 embert, aki abban le tud ülni! Saját káromon tanultam meg azt is, hogy ha felállok, a lábom elé nézek. Minden páholy valami támasztékkal van elválasztva s a padlóhoz szerezve. Hát kérem a páholy közönség nem gátugró, hogy jól vigyázzon a támasztékokra, különben orra bukik. Ami meg is történt. A páholyok előtt a kilátást sűrű tömeg zárja el s ott ahol a verseny folyik, illetékes s nem illetékes egyének állják körül. Ha tehát valamit látni akarunk, székre kell felállani, akkor is csak úgy láthatunk, ha már jól megnőttünk.

Hogy az eredményt, időt, indulókat, magasságot bemondaná, vagy a program sorrendjét betartaná a rendezőség, hát az igazán furcsa kívánság lenne, a fizető közönségnek mindegy úgy is ki fut, ki ugrik, ki dob stb. elégedjék meg azzal, hogy alakokat lát. A rendezőség bizonyosan szokott menni löversenyre, ott megtanulhatta volna, hogy minden verseny után szóval vagy jelzéssel kihirdetik az eredményt.

A rendezőség arra sem gondol, hogy a páholy közönséget toladásoktól megvédelmezze, mert ha 10 koronát tud fizetni a helyért, kötelessége azt megőrizni. Ugyanis a hely primitív volta folytán gyermekeim a mellettünk levő üres páholyt, ketten pedig a feleségemmel a szomszéd páholyt foglaltuk el. Egyszer csak azon vettük észre magunkat, hogy a feleségem háta megett levő széken — tehát az u. n. páholyban a versenyzők között 2 fiatalember, nevét egyiknek sem tudom, egymást masszírozzák, duhajkodnak s illetlen magaviseletet tanúsítanak. Hát erre igazán nem voltam elkészülve. S amikor rendre utasítottam őket, még nekik állt feljebb. Ha ez velem hölgyek és gyermekek jelenlétében megtörténhetett, a közönség érdeke, hogy a nyilvánosság előtt kérjem a rendezőséget több figyelemre, mert

végre is a fizető közönség nem lehet inzul-tusoknak is kitéve.

Kiváló tisztelettel
E. J.

A levélnek helyet adtunk a közönség jogos érdekeinek védelme szempontjából s azért, hogy a rendezőség hasonló esetek előfordulását ne engedje meg.

A debreceni központi temető és a halott-hamvasztó kérdése.

Tizezer koronás tervpályázatot irnak ki.

Harminczgy évi vajadás, tárgyalások és bizottsági ülések után kerül végre a debreceni köztemető kérdése annyira előre, hogy a közgyűlés dönthet a dologban és a tanács kiirhatja a nagyszabású s művészi kivitelre számított új köztemető és halott-hamvasztó terveire a pályázatot.

A debreceni köztemető kérdése 1889 ben került föl először. Hosszas hallgatás után azonban csak 1905 ben jutott annyira a dolog, hogy a közgyűlés egy bizottságot küldött e kérdés tanulmányozására. Ez időtől kezdve volt fölszínen az ügy, amelynek érdekében a legutolsó években sok minden történt és a város lassanként megszerezte azokat a telkeket, amelyekre most a temető létesítésekor szüksége van.

A törvényhatósági bizottság, amelynek legközelebb tartandó gyűlése elé a köztemető kérdése kerül, most fogja kiírni a pályázatot a tervek elkészítésére, amelyekhez főtételül csupán csak a művészi szempontok betartását fogják kikötni.

A városi tanács, illetve a polgármester, aki az előterjesztést teszi e tárgyban, tizezer koronát javasol a tervpályázat díjazásául.

A temető helye.

A temető és krematorium elhelyezésének terveiről és hozzávetőleges költségvetéséről már régebben javaslatot készített, amely

csoda páratlan gyakoroltsággal tud sejtetni meg nem levő dolgokat csak azért, hogy a férfinak mindig új és lehetőleg változatos legyen.

És ebben nagy az ő hatalmuk. A férfit elvakítani! Micsoda ezer fortélyá van! Helyesebben lehet ehnek! — mert ezt férfi nem tudhatja, legfeljebb sejtí, — de okvetlenül érzi

Tudja, hogy van, de nem tudja milyen. Vannak asszonyok, kik vagy szerelmükben melegekednek hatalmukról, vagy szándékosan elfojtják ebbéli képességüket. És a következmény az, hogy a férfi elhidegül, mert megliátta a való.

Az asszonyok igen tulnyomó része nem ilyen.

Nem ilyen, pedig természé étől fogva... és amikor az U megteremtette a férfi segítő társául az asszonyt, nagy jót tett a későbbi nemzedékkel.

Három asszony beszélgetett egymás közt intim, asszonyi dolgokról, maguk vannak, zavartalanul és feszületlenül folyik a társalgás.

Van ugyan rajtuk kívül negyedik lény is a szobában, de az nostrás. Az egyik asszony-

kának a huga. Leány. Az hal'gat, tanul. — Amint hosszú pillákkal árnyékolt szeméit lassan, téveteg egyik asszonyról a másikra járta, meglátszik rajta, hogy vár, figyel valami olyast hallani, ami előtte új, aminek a tudását ő, a leány, az életben értékesítheti magának a maga hasznára.

Gyönyörű szép haja ki van bontva, — hosszú, arany, csillogó, sarkig érő. Egész testét betakarja, mint valami selyem pepulum...

Régóta tartott már a viszony szegény Keréndyné és Jenő között akkor... meséli az egyik asszonyka. — Keréndy nem sejtett semmit. Durvaságában azt hitte, hogy felesége annyira fél tőle, hogy kénytelen megcsalni. Elhanyagolta. Szegény asszony sokat erőlködött, hogy visszahódítsa. Tudjátok, mikor olyan igen szép ruhákat csináltatott. Hiába! Akkor jött Jenő. Fél év mulva már Keréndynek szarvak nőttek a homlokán,

Akkor is előtte való nap a megbeszélés találkan, a Keréndyék lakásán... Keréndy híreien haza jött, nem tudták megbeszélni a legközelebbi alkalmat. — Másnap a szegény irt Jenőnek. — Egyszerűen belökte a rosta tászkába; a mindenes maid beviszi a faluba

amikor a postáért megy. Keréndy is akart küldeni egy levelet. Az asszony elkérte tőle, hogy beteszi a táskába. Keréndy nem engedte. Csakugy szeszélyből, gyanultlanul.

A vége az lett, hogy Keréndy felbontotta a Jenőnek irt levelet... Kedves galambom!... az asszony megmérgezte magát ott az ura előtt. Az alatt míg az ura levelét olvasta, karbolt ivott.

Azt mondják igen nagy kinok között halt meg...

En nem tudom sajnálni -- szólt a másik, a leány néje — Gyerekei voltak, hogy tudott magáról megelégedezni.

Ezt a megjegyzést vagy nem hallották vagy nem akarták hallani.

Hát Füzyné, aki szíven lötte magát, mert az ura nem akart elválni tőle, hogy a szeretőjéhez mehessen nőül.

Van igaz szerelem, szólt a harmadik.

Eh dehogy van! K...-né milyen nagyon szerette B...-t mégis mikor B... elhagyta, tudjuk jól, hogy rágtón ott volt a harmadik. Pedig B...-ért megakartá ölni magát.

Hallgat a lány és tanul...

B... r. Gy... gy.

**Fehérneműt, csipkefüggönyöket,
Női blouzokat legszebben tisztít**

1-ső fiók: **Piac-útca 42.**

Füzület: **Piac-ú. 63.**

II-ik fiók: **Arany János-ú. 15.**

FEUERSTEIN

szintén most kerül a közgyűlés elé. A javaslat szerint a temetőnek létesítését kell kimondani és pedig azért, mert több temető nagyobb költségbe kerül, az adminisztrációja pedig olyan nagy terheket róna a városra, hogy már maga ez a körülmény is a több helyen nyitandó temetők létesítése ellen s a központi temető létesítése mellett szól.

A halotthamvasztó fölállítását pedig követeli azokon az okokon kívül, amelyeket már általánosan ösmer mindenki, az is, hogy Debrecen nagy fejlődése mellett nagy területekre van és lesz szükség, már pedig a temetők létesítése igen sok földterületet fog fel- emészteni.

A javaslat ösmerteti a köztemető létesítésének részleteit. A temetőt és a krematóriumot eszerint a hajduhadházi és diószegi utak között létesíték. A nagyság tekintetében a javaslat a tíz éven belül előfordult legnagyobb halálozási számot veszi alapul. Ez pedig az 1902-ik év halálozási száma, amely 2020 volt. Tekintettel azonban arra, hogy a város lakossága szaporodik és e szaporodással kapcsolatban a halálozási szám is növekedik, a halálozások egy évi átlagát három- ezerben állapították meg.

A sírhelyeket három osztályba osztották. Az I. osztályú sírhelyek hossza 2'50, szélessége 1'25 méter, egész területe tehát 3'13 négyzetméter, a II. osztályú sírok hossza 2 méter, szélessége 1 méter, területete 2 négy- szögméter, a III. osztályú sírhelyek hossza 1'40, szélessége 0'60 méter, területete 0'84 négyzetméter. Egy évi átlagban háromezer halálesetet véve alapul, szükség van egy esz- tendőben 6825, s miután a temetőnek har- minc évig kell fennállania, e harminc év alatt 204.750 négyzetméter területre. Ehez kell számítani még az adminisztratív épületek, az igazgató és felelős lakása részére szüksé- ges területeket, amelyek 12.000 négyzetméter területet igényelnek. Összesen tehát szük- ség van egy köztemető létesítésénél 330.000 négyzetméter, vagyis 54 katasztrális hold terü- letre. A javaslat azonban itt is gondos előre- látásból, 60 holdat vesz számításba.

A halotthamvasztó azonban nagyban csökkenteni fogja a szabad területek fölhasz- nálásának szükségességét.

A létesítés költségei.

A köztemető létesítésének költsé- geit a javaslat hozzávetőlegesen a következ- zőkben irányozta elő :	
A szükséges terület ára	800.000
Igazgatósági épület, lakás, iroda építési költségei	30.000
Hullaház, boncterem, ravatalozó hely költségei	50.000
Négy temetőr lakása	32.000
Kertészeti telep	100.000
Kerítés, utak, világítás és vízvezet- ték költségei és egyéb kiadások	100.000
Összes költség	1.000.000

korona.

Ez összeget kölcsönből kellene fedezni, amelynek kamatait a temető jövedelme téríti meg. A régi temetőt pedig a kisajátítási alap- nak engedik át.

A szükséges területből 32 hold a város területe, 46 holdat már megszerzett a város,

4-5 holdat pedig még ezután kell meg- szerezni.

A város tulajdonába lévő telekrész, amelyben az olajtű is van, ezek óta alig jövedelmez valamit.

Ezt a helyet különösen azért tartja al- kalmasnak a javaslat, mert a talajviszonyok miatt a hely nagyon kedvező és mert a város is arra, keleti irányban fejlődik.

Alapítványok a krematóriumra.

A köztemető létesítésének kérdésénél egyik legfontosabb szempont a krematórium fölépítése. Értesülésünk szerint a város veze- tősége s a törvényhatósági bizottságnak nagy része is a halotthamvasztó fölállítása mellett van, sőt annak létesítésére már alapítványok is vannak a város kezelésében. Egyik az a 2000 koronás alapítvány, amelyet egyenesen e célra Kovács József polgármester tett már régebben, a másik pedig egy 8000 koronás hagyaték, amelynek e célra való fölhasználá- sát mi sem gátolja.

A végrendelező, aki a kérdéses ha- gyatékot a város részére átengedte, özvegy Szilágyi Károlyné, aki a következőképpen rendelkezett. Kívánsága volt, hogy a Hatvan- utcai temetőbe temessék el férje mellé s egyúttal sírkövet állítsanak föl, minden 18-án koszorút helyezzenek a sírra, ha pedig új temető létesül, akkor oda szállítsák át az ő és férje hamvait. A sírokat pedig állandóan gondozzák. E kötelezettségek teljesítésére a debreceni tanácsot kérte föl s a költségekre 8000 koronát hagyott azzal, hogy a költsé- gen fölül megmaradó összeget a tanács hu- márus célra, vagy temetők főtartására fordítsa.

A rendelkezések mellett nem űtközne akadályba, hogy a 8000 koronát a Szanató- rium céljaira szolgáló alapba olvasztanak be s a Szilágyi pár hamvainak az urna épület- ben biztosítanak díszes helyet.

A köztemető és a halott hamvasztó kér- dése — különben mint már megemlítettük — most kerül a jog és pénzügyi bizottság, nuzán a közgyűlés elé, ahol még ez évben dönteni fognak az ügyben s jövőre talán már kiírják a tervpályázatot, amelynek minden esetre a legművészibb dolgot kell majdan foglalnia s aztán megkezdik a halott ham- vasztó és a köztemető létesítésének elő- mukálatait.

Végkiárulás.

Csak rövid ideig.

Az üzlet áthelyezése miatt
**végeladás férfi-, női-
és gyermekcipőkben,
kalap- és férfi-dívat cikkekben.**
Minden áron alul adatik el.

Glück Ede

a Kistemplommal szemben. Barak.

Központi Cipő és Kalap nagyáruház

Debrecen, Piac-utca 41. A Főtűzsdével éppen szemben.

Alapítva 1899.

Megyei telefon 435. szám.

Ajánlja a közelgő őszi idényre
cikkeit a legjutányo-
sabb árak mellett.
tűnő olcsó
árak mellett.

**férfi-, fiu- és gyermek cipőit kalapok, sapkák
és más uri dívat
a leggondosabban, a legjobb anyagból
készítve, már rendelkezésre állnak, fel-
egyedüli elárúsító helye. — KÖZPONTI
címre tessék figyelni!**

Képes Árjegyzék kívánatra bárhova ingyen és bérmentve.

MŰVÉSZET.

— A debreceni zenekonzervatóriumban a beiratkozások f. hó 12 ig tartanak. Felvétet- nek kezdő tanulók 8, haladók 10 korona ha- vonkinti tandíjjal. Ez iskola Debrecen egyet- len zeneintézete, hol okleveles tanárok mű- ködnek, kik nemcsak a tantervéhez, hanem módszeréhez is alkalmazkodnak, az országos kir. zeneakadémiának és teljesen a világhírű főiskola szellemében tanítanak. Főtanszakok: zongora, hegedű, ének, gordonka. A hivata- los órák alatt: d. e. 11—1-ig, d. u. 5—6-ig készséggel szolgál bővebb felvilágosítással: P. Nagy Zoltán igazgató (Piac-utca 26. sz.)

Éjszakai riadalom a homokkertben.

Az életveszélyes konyak.

Az elmúlt éjszaka nagy apparatussal vonult ki a debreceni rendőrség a homok- kerti Lorántffy-utcába, mert az egyik orvos azt jelentette, hogy ott kolera gyanus eset van.

A később megejtett orvosi vizsgálat során ugyan megállapítást nyert, hogy az asszonynak más baja van, amely azonban szintén halálos kimenetelű lehet.

A kolera gyanus megbetegedés.

Az eset tegnap éjszaka félkettőkor történt, amikor Szotyori Nagy Kálmán dr orvos bejelentette a rendőrségen, hogy a homok- kertbe Lorántffy-utca 28 szám alá beteghez hívták. Mikor ott megjelent látta, hogy a beteg Balajthy Elekne született Geréb Mária rettenetes görcsök közt fetreng az ágyban, szemei beestek, arca elváltozott. Az asszony borzalmasan ordított, jajgatott, úgy hogy ő a jelenségek után azt hiszi, hogy kolera esettel áll szemben.

A rendőrségen azonnal értesítették a dologról Ozory István rendőrkapitányt, aki telefonon kérte magához Tüdős Kálmán dr főorvost és Balkányi Ede dr kerületi orvost kirendelte a járvány kocsit s két rendőrrel a Lorántffy-utcába hajtottak.

Már a betegháza előtt hallatszott az asszonynak rettenetes jajveszékése, és kiái- tozása.

Tüdős Kálmán dr és Balkányi Ede dr azonnal megvizsgálták a beteget és megállá- pították, hogy az asszony nem koleras beteg, de azért állapota súlyos, sőt életveszélyes. Betegségének oka nem fertőzés, hanem szervi szivbaja.

Balajthyne két kereskedősegéd fia ugyan is a nap folyamán kimentek a Csónakázó- tóra, ahol a vízbe estek. Amikor ennek a híré a szivbajos meghallotta összeesett, gör- csök fogták el és nagyon rosszul lett. Ami- kor ezt az asszony férje meglátta, hogy fele- sége koleras, hamarosan egy üveg három csillagos konyakot teremtett elő s az üveg tartalmának felét az asszonyba töltötte.

Az erős pálinka azután erős gyomor- égést, ez pedig nagy fájdalmat okozott a gyenge szervezetű asszonynak, aki most tul-

ságos mennyiségű alkohol miatt oly súlyos beteg lett, hogy életben maradásához alig van valami remény.

Egy gyanus haláleset.

Ma reggel a helyi érdekű vasut osztály-mérnökségének kiszórája körül, a kiszórá-másnál egy munkásnak látszó férfit találtak holtan, amikor a munkások reggel fölkeltek. A kolera veszedelemtől való félelemben ma minden gyanus esetet koleragyanusnak tartanak. A munkások tehát azt jelentették a rendőrségnek, hogy egy kolerában elhalt embert találtak.

A rendőrség intézkedésére a holttestet bevitték a halottas házba, ahol megállapították, hogy a halott Juhos Imre 35 éves református, nő, 6 gyermekes családapa, munkás. Miután halálának okát megállapítani nem lehetett, a rendőrség elrendelte a boncolást, amelyet Tüdös Kálmán dr, Varga Emil dr és K. Szalay Béla dr végeztek. Ennek során megállapítást nyert, hogy Juhos Imre nem volt kolerás, hanem agyhüvelyes ölte meg, amelyet agyvérzés okozott. A holttesten küterőszaknak semmi nyomát sem találtak s így az eltemetésre az engedélyt is kiadták.

A körösmezői fertőzött betegek.

Megemlékeztünk arról, hogy a Körösmező felől érkező vonaton egy fertőzött kocsi kilenc utas szállt le Debreczenben. Ezeket megfigyelés alatt tartják. Eddig semmi gyanusát nem észleltek. Egyik közülük, Szabados Sándorné Balmazújvárosra utazott még tegnap, ahol a megfigyelést folytatják s mint értesülünk, a járványkórházban újból fertőtlenítették.

A piacok és magánházak ellenőrzése.

Ma is folytatták a piacvizsgálókat és a házakban az óvintézkedések megtörténtét. A piacvizsgálókat Oszoly István rendőrkapitány és Balkányi Ede dr végezték és pedig kitűnő eredménnyel, mert csak egy kihágási esetet találtak.

A mulasztó háztulajdonosok ellen 99 följelentés érkezett be. Ezek közül 20 följelentést közigazgatási, 79 följelentést kihágási uton intéznek el.

Elegáns

KALAP

ujdonságok

a legolcsóbbtól a legfinomabbig

LENGYEL

SAMUNÁL

Piac-utca 43.

A legújabb kiadásokban kaphatók

Iskolai könyvek Csillag Arthur és írószerek

könyv- és papírkereskedésben a Városháza épületében.

Egy gyilkosság miatt két ítélet.

Esküdtszéki tárgyalás.

A debreczeni esküdtszék előtt ma olyan vádlott állott, akit már a most tárgyalás alá került büntetést a szakbiróság egyszer elítélt. A vádlott Kaprinyák József, akit halált okozó súlyos testi sértés büntetével vádoltak.

Az esküdtszék elnöke dr Hoffmann József kir. táblai bíró volt. Szavazó bírák Nagy Kálmán és Horváth István. A vádat Gáthy Bálint, a védelmet dr Oláh Béla látta el. A ki-sorsolt esküdtek a következők:

Cseresnyés Sándor, Baksay Gábor, Fekete Kálmán, Luczy János, Barna Ernő, Grünfeld Adolf, Porcsin Ferenc, Kiss Mihály, Rankay Béla, Bányai József, Matkó István, Kulcsár Gábor.

Az esküdtek megesketése után kezdetét vette a tárgyalás. Elnök felolvastatta a vádiratot, mely szerint Kaprinyák József 22 éves sámsóni földműves 1908 november havában egy ólmos bottal agyonverte Szuper Györgyöt. A törvényszék ezért őt másfél évi börtönrre ítélte.

Időközben a sértett meghalt s ezért a törvényszék vádtanácsa az újrafelvételt elrendelte. A perben nagyszámu tanukat hallgattak ki. Vádlott beismerte a tettet, de védelméül azt hozta föl, hogy kissé ittas is volt, Szuper régi haragosa is volt és civakodás közben történt a dolog.

Este fél nyolc órakor az elnök a tárgyalást fölfüggesztette s folytatását holnap délelőtte tüzte ki, amikor ítéletet is hoznak.

A rabló cimborá.

Vakmerő támadás az országuton.

Vakmerő rablási eset történt e hó 1-én Sáránd község határában a Debreczenbe vezető utvonalon.

A rabló Kiss Péter mikepércsi lakos volt, aki Virágos Péter szintén mikepércsi lakostól akarta 80 korona készpénzét elrabolni.

Virágos és Kiss több társukkal a berettyóújfalui vásárra mentek. Közben a derecskei vasúti állomással szemben levő korcsmába tértek be, ahol a társaság borozgatni kezdett.

Virágos csak egy félliter bort ivott s azután menni akart és fizetett. Kívette a nyakába akasztott pénzes zacskót, amelyben a 88 koronája volt, kiszámolta belőle a tartozását és távozásra szólította föl a pajtásait is.

Fizetés közben Kiss Péter meglátta, hogy Virágosnak az erszényében mennyi pénz van. Fölszólította Virágost, hogy maradjon, igyon még s úgy látszik, minden áron le akarta itatni. Virágos azonban sehogysem akart tovább inni, mire azután mindnyájan tovább mentek.

A sárándi határban a szőlőskertek alatt Virágos elbucszott a cimboráitól és egyedül nekivágott a mezőnek. Kiss Péter azonban utána ment s mikor a szőlők eltakarták őket a többiek szeme elől, Virágosra vetette magát és mindenáron le akarta szakítani a nyakán függő pénzes zacskót.

Virágos védekezett, de amikor látta, hogy Kiss Péter mindig erőszakosabban

igyekszik tőle az erszényt elragadni, segé lyért kiáltott.

A segélykiáltást meghallotta egy mikepércsi ember, aki éppen arra haladt kocsiján, leszállott és Virágosnak segítségére sietett. Ketten azután legyűrték Kiss Pétert, aki véresen maradt a földön. Dulakodás közben ugyanis olyan erővel találták a fejét a földhöz verni, hogy a feje egy kiálló hegyes kődarabhoz ütődött és betört.

Míg Kiss Péter kábultan hevert a földön, Virágos a segítségére jött mikepércsi ember kocsijára ült és elhajtatott.

A csendőrség a rabló Kiss Pétert letartóztatta és bekísérte a debreczeni ügyészség fogházába.

A népszámlálás költsége.

A belügyminiszter rendelete Debreczen városához.

Ma érkezett Debreczen városához a népszámlálás végrehajtásáról szóló rendelet, amely arról is intézkedik, hogy a népszámlálás költségeit a város fogja fizetni, míg a dologi kiadások s nyomtatványok költségeinek terheit az állam viseli.

A rendelet Debreczen városát érdeklő dolgokban a következőket mondja:

A számláló kerületek megalakításánál irányadó az a szempont, hogy egy-egy számlálókerület terjedelme ne legyen nagyobb, mint hogy abban a számláló-biztos a rábizott tennivalókat a népszámlálásra kitűzött időn belül, vagyis 1911. évi január elsejétől tízedikéig elvégezhesse.

Ahol a népességnek kevésbé sűrű együtllakása, vagy a külteleken, tanyákon, havasok közt való szétszórtsága, esetleg kisebbfokú műveltsége következtében a népszámlálás végrehajtása nagyobb nehézséggel jár, ott lehetőleg kis számláló-kerületeket kell alakítani. Szabály szerint négyháznál kevesebb és ezerkétszáznál több lakos ne jusson egy-egy számláló kerületre.

Számláló-biztosokul tanítókat, tanárokat, jelkészeket, nyugdíjazott vármegyei, állami városi vagy községi tisztviselőket, értelmesebb gazdákat, gazdatiszteket, erdőtiszteket, erdszekeret, magánzókat, továbbá felsőbbiskolai tanulókat, általában olyan egyéneket kell alkalmazni, akik egyrészt műveltségükönél fogva a népszámlálás dolgait ellátni tudják, másrészt elég idejük van a munka elvégzésére. Ezért anyakönyvvezetőket és gyakorló-orvosokat számláló-biztosok gyanánt lehetőleg nem alkalmaznak. Nyilvános elemi iskolák férfi-tanítóit kötelesek ellátni a számláló-biztos tennivalóit. A tanítók osztályaiban a tanítás az összeírás napokon, legfőjebb azonban hat iskolai napon szünetelhet. Rendszerint 4-4 számlálókerületből kell egy-egy följelentési kör alakítani. Városokban lehetőleg városi tisztviselőket kell alkalmazni följelentési köröknek.

A számláló-biztosnak a népszámlálási tennivalók pontos és lelkiismeretes teljesítéséért a város terhére a következő díjakra, illetve megtérítésekre van igénye: A népszámlálási nyomtatványok kérdőpontjainak és rovatainak és az ezekre vonatkozó összes utasításoknak beható tanulmányozásáért és elsajátításáért egy napi díjra. A tulajdonképeni népszámlálási munkálatért a ráfordított munkanapok számának megfelelő szabályszerű napidíjra vagy a teljesített munka mennyisége szerint való díjazásra a szerint, ahogy a számláló-biztosra nézve melyik alapon való díjazás mutatkozik kedvezőbbnek.

Fuvarköltségeinek megtérítésére és a netalán fölmerülő egyéb készkiadások megtérítésére.

A számláló-kerületeket a számláló-bizottság szempontjából napidij- és munkadíj-fokozati osztályokba kell sorozni. Napidij szerint való díjazás szempontjából négyféle díjfokozat állapítatik meg, úgy mint 2, 4, 5 és 6 koronás napidíjak. A teljesített munkáért járó díjazás esetére számlálólap és házi gyűjtőív után számítva hétféle díjfokozat szerint négy-tíz fillér munkadíj jár. A törvényhatóság területén a számláló-kerületeket a polgármester sorozza be a napidij- és munkadíj-fokozati osztályokba. A felülvizsgálati dolgok teljesítéséért a kinevezett felülvizsgálónak a város terhére hasonló díjak járnak, mint a számláló-biztosoknak és ha ezek számára különböző napidíjakat állapítanak meg, a felülvizsgálók mindig a legnagyobb napidíjat igényelhetik.

A horvát választások.

Eszékről táviratozzák: Verőceme gyében a választási mozgalom már javában folyik.

Az eszéki I. kerületben a legnagyobb valószínűség szerint újra meg fogják választani a kerület volt képviselőjét, dr. Pinterevicst. Ellenjelöltje nincs.

A II. kerületben az eszéki polgármestert és egykori képviselőt, dr. Neumannt jelölték kormányparti programmal. Ellenjelöltje még nincs.

Dolmiholjacban az eddigi képviselőnek a haladó párti dr. Poljannak erős ellenfele támadt dr. Pavlinovics-ban, pénzügyminiszteri fogalmazóban.

Ezen kerületnek eddig csak 600 választója volt, most a választók száma 2600, úgy, hogy a választás eredményét megjósolni nem lehet.

Daliban újból Popovics Sándor önálló szerb-pártit jelölték s megválasztása biztosra vehető.

A valpovi kerületben dr. Lorkovics biztosan kap ellenjelöltet.

A djakovai kerületben ketten küzdenek a mandátumért: az egykori képviselő dr. Schwarz-meyer polgármester és dr. Rittig Starcsevics-párti.

A vukai kerületben dr. Benedics a volt képviselő nagybeteg s ezért nem is lép föl. E kerületben még nincs jelölt.

A Barkóczy-botrány.

A miniszteriumban nem intézkednek.

Megemlékeztünk tegnap arról az újabb fölháborító esetről, amely ismét a botránytanácsos Barkóczy nevéhez fűződik.

Barkóczy Sándor, a középiskolák intézője a kultuszminiszteriumban, nyugdíjba küldi azokat a professzorokat és igazgatókat, akik vagy szabadgondolkodók, vagy nem tagjai a kongregációnak.

Természetes, hogy klerikális oldalról vakkantásoknak nevezik ezeket a dolgokat és a si fecisti nega álláspontjára helyezkednek. Ott azokban a körökben a legnagyobb korrektségnek minősítik Barkóczy eljárását és úgy akarják feltüntetni a dolgot, mintha az úgy nyilvános pertraktálása nem volna egyéb keresztényüldözésnél.

Az eset kapcsán egyik fővárosi esti lap ezeket írja:

A kongregációk védelmében azt hozzák fel, hogy azokba nem vesznek fel mindenkit, aki jelentkezik, sőt visszautasítólág viselkednek azokkal szemben, akik jelentkezése nem eszméi okok következménye. Azonban azt elhallgatják, hogy mindenkit tárt karokkal fogadnak, akinek a közéletre és közviszonyokba befolyása van. Ha olyan egyén jelentkezik, akit a kongregáció a maga ultramontán céljaira használhat, akkor az nyitott ajtót talál. Sőt rossz néven veszik ezektől, ha tudni sem akarnak a kongregációkról.

Kétségtelen pedig és erről a klerikális szócsövek mélységesen hallgatnak, hogy Barkóczyék csak azokat részesítik felülden gyors előmenetelben, akik tagjai a kongregációnak vagy határozottan klerikálisak. Elleben sanda szemmel néznek azokra, akik nem állnak e tekintetben a rudnak. Bizonyítja ezt az a körülmény, hogy valamennyi professzor és igazgató, akit nyugdíjba menesztettek, mind távol van a kongregációtól, ellenben hihetetlen gyorsasággal lépnek elő azok, akik megfelelnek Barkóczyék követelményeinek.

A miniszteriumban semmiféle intézkedés nem történt a botrányos ügyek dolgában. Azt hogy amíg a miniszter hivatalába vissza nem érkezik, nem történhetik sémmi.

Ellenben a professzorok körében mozgalom indult meg a klerikális tendenciák ellen-sulyozására. Ugy értesülünk, hogy mindazok a tanárok, akik elvi ellenségei minden klerikális irányúnak és akinek lelkiismerete szabadsága veszélyeztetve van, értekezletre fognak összegyűlni, hogy védekezés módjai dolgában tanácskozzanak,

A kolera.

Kolerás halott Szegzárdon.

A fővárosban ma gyanus megbetegedés nem fordult elő, de Szegzárdról az a hír érkezett, hogy az ott koleragyanus beteg meghalt s betegsége valóban kolera volt.

A kolerariadalom, amely az utóbbi napokban elült az országban, újból tápláló anyagot kapott: Baranyamegyében koleragyanus körülmények között meghalt egy ember. Az alispán azonnal fölfüggesztette a főorvost, mert kiderült, hogy nem hajtotta végre a kolera-rendeletet.

Szegzárdról jelentik, hogy szeptember 1-én gyanus körülmények közt megbetegedett Mocsáry István 56 éves földműves. Bevitték a köz-kórházba, ahol megvizsgálták a beteget és megállapították a kolera nosztrát. A szükséges óvintézkedést azonnal megtették. Két nap alatt Mocsári meghalt. Holttestét fel fogják boncolni. A hatóság a legszigorubb óvintézkedéseket megtette. Az alispán kiutazott a helyszínére és miután megállapította, hogy dr. Komáromy Gyula városi főorvos nem hajtotta végre a kolera ellen kiadott rendeletet, a főorvost fölfüggesztette állásától.

Újabb kolerás eset Berlinben.

Berlinből táviratozzák: Tegnap este egy huszonöt éves munkást koleragyanus tünetek közt beszállították a Virchow-kórházba.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatása.

Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkerekedésekben és gyógyszerárakban.

SCHULTES ÁGOST Esznye-Lipóci Salvator-forrásvállalat, Budapest, Rudolftrákp. 8.

UJDONSÁGOK

— **Justh Gyula** itthon. Tornyáról jelentik: Justh Gyula, — aki három hetet töltött Karlsbadban, — tornyai birtokán időzik és szeptember 20-án érkezik a fővárosba. — Kossuth Ferenc Wiesbadenből Brüsszelen át Bécsbe utazott, honnan Budapesten keresztül Soltra utazott.

— **Csatth Zsigmond ünneplése.** A debreceni posta- és távirahivatal főnöke Csatth Zsigmond vasárnap ünnepelte szolgálatának negyven éves jubileumát. A tisztviselő nevében Pap Lajos felügyelő üdvözölte a főnököt és ezüst szivartárcát nyújtott át neki. A telefon kezelőnök pedig szép csokorral lepték meg. Csatth Zsigmond meghatóltan köszönte meg a tisztviselők megemlékezését.

— **A debreceni oltások eredményei az Ehrlich-szerrel.** Megemlékeztünk arról, hogy Horváth Károly dr. főorvos tegnap végzett oltásokat három nő és egy férfi betegen az Ehrlich-Hata 606. féle szerrel. Az oltásoknak már is igen szép eredményei vannak. A beoltott betegek teljesen jól érzik magukat s a javulás szemmel láthatóan haladt előre már huszonnégy óra alatt is.

— **A sorozás eredménye a központi járásban.** A hajdumegyei központi járásban Balmazújvárosban megtartott sorozások eredménye a következő volt: bevették 221 legényt. Ebből 123 a közös hárseregbe, 35 a honvédséghez, 63 a póttartalékba jut.

— **Számonkérő szék.** A főispán elnöklete alatt e hó 22-én tart ülést a vármegyeházán számonkérőszék.

— **Nagy sztrájk Hajduböszörményben.** Hajduböszörményből jelentik: A városháza és a villamos-telep építésénél 300 munkás sztrájkba lépett, mert a munkaadók nem szerveztek munkásokat vetek föl. Egy munkást a többiek félholttra vertek.

— **Száznál több pályázat rendőri állásra.** Debreczen városánál megüresedett rendőri állásokra ma járt le a pályázat. Több mint száz kérvény érkezett be. Mint értesülünk Rostás István azt a fővárosi szokást akarja itt is életbeléptetni, hogy csak 176 centiméternél magasabb embereket alkalmaz rendőrnek.

— **Az Erődy-ügy a Ház előtt.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Székely Ferenc igazságügy-miniszter tegnap érkezett vissza erdélyi utjáról és este megjelent a nemzeti társaskörben, ahol nagy hallgatóság előtt a tapasztalatait adta elő. A társaskörben a beszélgetések főtárgya az Erődy-ügy volt, amelyről egyértelműen az a vélemény, hogy föltétlenül a képviselőház elé kerül. A miniszteriumi vizsgálat még nincs befejezve s ennek az eredményétől függenek a további fejlemények.

— **A pestis terjed.** Odesszából táviratozzák: A pestis ijesztő mértékben terjed. Egy

ÉKSZEREK, ÓRÁK, EZÜSTNEMŰEK legolcsóbban, teljes bizalommal közkedvelt ékszerész és órás üzletében, **DEBRECZEN, Rose Dezső Piac-u. 55.** Javítások és ékszer átalakítások izlésesen és olcsón eszközöltetnek

nap alatt 84 megbetegedés történt, akik közül 21 meghalt.

— **Az árvízveszedelem.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Az őszi nagy esőzés, amelyek a felső Dunát rendkívül megdagasztották, a Duna vizállásának nagy emelkedését idézték elő. Ebből a körülményből egyes lapok árvízveszedelmet láttak a fővárosra nézve. A főváros mérnöki hivatala, felelőssége tudatában, megvizsgálta az összes zsilipeket és konstata, hogy a fővárosra nézve árvízveszedelem nincs és hogy a zsilipek teljesen épek, azok elzárására nincsen ok, mert a felső állomásokról áradást jelentenek. Különben is a tegnapihoz hasonló nagy esőzéseknél a zsilipek elzárása csak káros hatással lehet, mert elzárásuk esetén a csatornából kiömlő víz esetleg előlthetné a pinceraktárakat. Miután minden előkészület megtörtént az esetleges nagy vízemelkedés elleni védekezésre, aggodalomra egyáltalán semminemű ok sincsen.

— **A debreczeni ref. főiskola tanévnyitató ünnepélye.** A megnyitást pénteken, 9-en tartják meg. Az ünnepélynek két részlete lesz és pedig istentisztelet a nagytemplomban, kezdődik délelőtt 10 órakor. 1. Buzgó hálálkal, férfikarra átírta Mácsai Sándor. Főiskolai énekkar. 2. Fennálló ének. 37. dicséret 1 v. 3. Gyülekezeti ének. 37. dicséret 2., 3. vers. 5. Imádság. Mondja Csiky Lajos főiskolai lelkész. 5. 3. dicséret 2. vers a LXV. zsoltár dallamára. Férfikarra átírta id. Sz. Nagy Károly. Főiskolai énekkar. 6. Gyülekezeti ének. 179. dicséret 10. vers. Tanévnyitató ünnepély a főiskola dísztermében, az istentisztelet után. 1. Fohász. Oláh Károlytól. Főiskolai énekkar. 2. Egyházkerületi elnökség, hatóságok és tanárkarok üdvözlése. 3. Rektori székfoglaló értekezés. Az öröklési jog fogalma. Tartja dr. Tóth Lajos, ez évi akadémiai akadémiai igazgató. 4. 137. dicséret. Férfikarra átírta Mácsai Sándor. Főiskolai énekkar.

— **Kloroformos vasuti tolvajok.** Sátoraljajuhelyről jelentik: Egy idő óta vakmerő és fantasztikus tolvajlások folynak a Sátoraljajuhely és Kassa között közlekedő vasuton. Mintha a vonat zsványai összebeszéltek volna, hogy ezt a vonatot fogják kitüntetni. Tegnapelőtt Nagyszőlősről Kassára utazott Raskó Györgyné egy II. osztályú kocsiában. A kocsi sarkában elszundikált, mire egy utitársa kloroformos zsebkezdőt tartott az orra alá, — amellyel elkábította. Mikor a hölgy fölébredt, eltűnt ötszáz koronája a pénztárcájából s eltűntek az utitársai, egy elegáns fiatal ember és egy igen szép fekete hölgy. Tegnap hasonló eset történt ugyanezen a vonalon Glück Henrik utazóval. Az utazó más a jegyváltásnál észrevette, hogy egy csinos szőke fiatal ember szemmel tartja. A fiatal ember beszélt hozzá a szakaszba, ahol diskurálni kezdett vele, majd megkínálta cigarettával. Alig szívott egy-kettőt Glück, rosszul lett, elsédült s mire magához tért, eltűnt az udvarias fiatal ember, aki magával vitte az utazó pénztárcáját. Egyik tolvajnak se sikerült a nyomára jönni.

— **Eljegyzés.** Szikszói László dr. ügyvéd e hó 4 én tartotta eljegyzését Kubik Milyvel Kubik Béla borsod vármegye volt főispánjának a leányával Szendrőhádon.

— **Megsütött kisleány.** Sátoraljajuhelyről táviratozzák: Papházan tegnap juhokat őrzött Fındrik Mária, a vasuti ör 14 éves leánya. Este mikor hűvösre fordult az idő, rőzséből tüzet gyújtott és elaludt mellette. Arra jött

Kaskó János parasztfiu és a szendergő lányt, a kívül előző nap valami felett összeveszett, a tűzbe lőkte. A kis lány behalt égési sebeibe. A fiu megszökött.

Hunnia képei szépek!

Hunnia képei olcsók!

Hunnia képei tartósak!

Hunnia levelezőlapjai szenzációsak olcsóságban és kivitelben.

Hunnia műterem a PIAC- és CSAPÓ-UTCA SARKÁN az utcai oldalon van.

Hunnia modern berendezésű és fényképezeti műterem.

— **Halálozások.** A mai napon a következő haláleseteket jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban: Özv. Jeney Ferencné ref. 50 éves, Vogyila József ágostai hitv. evi 12 hónapos, Baczónyi Ferencné római kath. 64 éves, Barcza József ref. 19 éves.

— **Fél áron!** Az összes fiu- és leányiskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Harmath-antiquariumban, Fűvészkerttől 14. Saját érdeke mindenkinek, hogy a könyveket már most szerezzék be fél áron fenti cégnél, amíg a készlet tart. Irószerek, rajzeszközök legolcsóbban.

— **A szalag-utcai iskola botrány.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A második kerületi Szalag-utcában lévő elemi iskola napközi otthonának két éven keresztül Kozma Géza 26 éves tanító volt a felügyelője. A tanító réme volt a rábizott gyermekeknek, akik, védtelenül ki voltak szolgáltatva ocsmány szenvedélyének. Kozmának az volt a szórakozása, hogy tráger dolgokat beszélt az iskolás fiuknak, akik közül többek ellen merénylelet követelt el. Csak két év után derült ki, a gyermekrontó tanító szörnyű bűnei; májusban letartóztatták és az ügyészség tizenháromszoros fajtalanokadás büntette címén emelt ellene vádat. Megvizgálták Kozmát akit épelméjűnek találtak. Az elmeszakértő azt állapította meg, hogy a tanító kórosan gyenge elméjű, nincsen meg a szabad elhatárosi képessége és születésénél fogva hajlandósága van bűncselekmények elkövetésére. Ezeknek alapján Kozmát közveszélyesnek nyilvánította, akit elmeorvosintézetben kell elhelyezni. A tanító védője kifogással élt a vádirat ellen. Ma tárgyalta ezt az ügyet a budapesti büntető törvényszék vádtanácsa, amely — tekintettel az eltérő orvosi véleményre — fölterjeszti az iratokat az igazságügyi orvosi tanácshoz, s csak ennek a döntése után fog határozni a vád alá helyezés kérdéséről.

— **Új fényképeket** állított ki a Paczelt nizzai virágüzletnei és a műterem kapubejáratajánál Burg Izsó fényképész, Kossu h-u. 24. A képek ismét tanubizonyítást tesznek arról, hogy Burg Izsónál a legmagasabb igényt is kielégítő képeket kaphatunk, még pedig jutányos árért. — Igazolványba való képek a legrovidebb idő alatt készíttetnek.

— **A hajduböszörményi állatdíjazás.** A vármegyei gazdasági egyesület és hajduböszörményi gazdakör által együttesen rendezendő ló- és szarvasmarha díjazás október hó 2-án lesz Hajduböszörményben.

A „DEBRECZEN”

o szerkesztősége és kiadóhivatala o

Degenfeld-tér 2. sz.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Ítélet a topnapi esküdtszéki tárgyalás ügyében.** Megirtuk, hogy az esküdtszék tegnap kezdte tárgyalni Varga József hadházi lakos ügyét, aki már régóta ellenséges viszonyban volt Varga László nevű bátyjával. A múlt év október hó 18-án Varga József a mezőn megtámadta Lászlót, majd revolvert rántott s ötször lőtt rá. A golyók súlyosan megsebeztek Varga Lászlót, aki heteken át feküdt. Bűnrészegséggel vádolták Varga Józsefét is. Ez ügyben ma folytatták a tárgyalást, amelynek befejeztével a törvénszék az esküdték verdiktje alapján Varga József 7 havi börtönre, Varga Józsefét 1 havi fegházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. Az elítéltek semmisségi panaszt jelentettek be.

Budapesti gabonatözsde.

(Esti zárlat.)

Budapest, szept. 6.

Buzakinálát mérsékelt, vételkedv jó. Tartott irányzat mellett 40,000 métermázsas került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonaneműek közül zab szilárd, a többi tartott. Időváltozó.

Okt. buza	10'07—10'08.
apr. buza	10'33—10'34.
rozs okt.	7'35—7'36.
zab okt	8'11—8'12.
tengeri okt.	8'25—8'26.

Felelős szerkesztő: PÓSCH DEZSŐ.

REGÉNY.

A régi jó világból.

(Regény.)

Ilyen és számos más dolgot hoztak fel ellene, melyek nem igen szolgálhattak ajánlatokul, hogy a helység bírájának megválasszák, de a kik panaszos szót emeltek ellene, azok többnyire szegény emberek voltak és miként a városban, ugy a faluban is jóformán csak azon nóta járja, hogy szegény embernek szegény az embersége.

A jobb állapotú gazdák nagyobbára csendességgel nézték a dolgot; részint azért, mert nem volt kedvük feszengésbe jönni a méltóságos gróf ural, ki nem egy alkalommal jó indulatának adá példáját a helység iránt; másrészt meg, mert Kupecz Mihály haragjától tartottak; az ugy nevezett szájas emberek pedig, élükön a jegyzővel, mind Kupecz Mihály uram részén álltak.

Igy aztán a szegényebb része is csakhamar belátta, hogy minden igazságos ellenvetései mellett nem az történik majd, a mit ők

Megnyílt már az Erdélyi Borozó

a Pannónia
kávéház
helyén,

Hajnalba, Hajnal előtt

Női kiszolgálás!

hol kitűnő ételekről és italokról lesz gondoskodva.

Pálmahert!

Leveskülönlegességek!

akarnak és azért okosabbnak tarták magára hagyni a dolgot; hadd szóljanak hozzá azok, a kiknek szavuk van hozzá.

Ilyen körülmények közt közeledett András napja és az utolsó napokban már mindenki teljes bizottsággal hitte, hogy Kupecz Mihály lesz a bíró.

Legkevésbé kétkelkedett pedig azon maga Kupecz Mihály uram, olyannyira, hogy a híres kortesvezérek példájára az andocsi mogyar szabónál paszományos dolmányt is varratott már magának, azon alkalomra, mikor a helység házában a birói széket először elfoglalja.

Azonban meg kell jegyeznem, hogy a mi a marosdi méltóságos gróf urat illeti, az akkor-tájt éppen Páris városában egy nőszemélynek csapta a levét, a melyiknek akkortájt a nagy urak falkaszámra utána bolondultak és azért is arról, hogy az ő uradalmán kit fognak bírónak tenni, éppen oly kevés tudomása volt, mint a hogy a marosdi lakosságnak arról, hogy a világ melyik részén fekszik az a Páris, a hol az ő nagykegyelmű földes urok azt a tenger sok kincset amolyan repedt sarku személyekre költi, melyet alattvalóinak véres verejtékén teremtenek elő.

Ez azonban semmit sem változtatott a dolgon.

A falura nézve mindegy, akár a gróf, akár a tisztartó, a ki annak távollétében az ő képében uralkodik és mindenek felett Kupecz Mihályval jó egyetértésben van, miként hogy ez alkalommal is az ő óhajta az, hogy Kupecz Mihály legyen a bíró.

Azért nagy is volt az ő becsülete a faluban és mikor a három-három év lejárt, ő váltig könyörgött ugyan, vennék már le a terhet az ő öreg válláról, de a válláról, de a faluban senki sem találkozott, aki magát érdemesnek tartotta volna, Kazár Ferenc uram után a birói széket elfoglalni.

Miért is minden harmadik évnek András napján, hogy a szokásnak legalább színe meg maradjon, a birótétel megtartott ugyan, de azért őt újra meg újra bírónak marasztották, és az újabb ivadék már nem is nevezte őt máskép, mint Biró Ferenc uramnak, és azonképen engedelmességet is neki.

És bizonyára az idén is úgy történik, ahogy a fölöi birodalom cirkáló hajduja Kazár Ferenc uram kezéből a birói pálcát ki nem csavarja és számaoás végett a világ főbirája

elé be nem kíséri; egy szóval: Biró Ferenc uram meghalt.

Ez időtől fogva András napjáig a helység dolgozott a notáriés vitte, a hitese emberekkel egyetemben; de néhány hét is elég volt megismertetni a lakossággal, mi ritka hő előljárót vesztek el Biró Ferenc uramban.

(Folyt. köv.)

Olcsó Írógépek!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERKUR”

összes rendszerű írógépek műszahi vállalat cégénél. Speciális javító műhely!

Adler

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu és legnagyobb átütő képességű

ÍRÓGÉP

Kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író- és sokszorosító gépekhez!

COPYING OFFICE gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5—40.

Debreczen, Arany János-utca 2.

Bejárat a II-ik kapun.

Uj! Uj! Uj!

Ruhakölcsönző Intézet

LATINKA LAJOS

szabó, vegytisztító és javító Intézete

BATTHYÁNYI-UTCA 12.

Ruhakölcsönző vállalata. Mindennemű jelmez és alkalmi ruhák nagy választékban. — Szini előadásokra, szüreti és álarcos alkalmakra. — Vidékre is esekély díjért kölcsön kaphatók.

Külön osztály. Uraságoktól levetett ruhákat a legmagasabb árakban veszek s rendbe hozva olcsón árusítom.

Ölőnyök 1 órán belüli szépen kivásaltnak 1 kor. 20 fillérért.

Becsés pártfogást kér

Latinka Lajos.

OLCSÓ ÁRAK!

Uj

Elektrotechnikai gyár nagyobbitás.

11 év óta fennálló elektrotechnikai gyáram és vállalatomat a mai kor igényeinek megfelelőleg ujonnan berendezve megnagyobbitottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi-utca 55. szám alatt megnyitottam

Földvári L.

Debreczeni Első

Elektrotechnikai gyár Villamos és Műszaki Felszerelési Vállalat irodája és üzlet: Piac-utca (Ideiglenes barak) Telefon 168.

Telefonszám 816.

Tanulók felvétetnek.

Telefon 330.

Alapított 1901-ben.

Telefon 330.

Norovitz Zsigmond papirkereskedése

Debreczen, Piac-utca 12. szám (Stenczinger-ház)

Minden iskolában érvényes

füzeteket

rajzeszközöket

vonalzókat

rajztáblákat

rajztömböket

A fényképezést kedvelők részére raktáron tart:

Fényképező gépeket
lábakat
rámákat

Fényérzékeny lemezeket
papírokat

előhívó, aranyfürdő, fixáló szereket és egyéb eszközöket.

Amateur-kartonok nagy választékban.

A Kereskedelmi Iskolákban szükségelt összes füzetek, rovatolt papírok legnagyobb választékban és a legolcsóbb árban.

Gyógyítsd az iszákosságot,

mielőtt a részegség nem hatalmasodik el.

Mentsd meg az iszákost, mielőtt az alkohol az egészségét munkakedvét és vagyonát tönkre tette volna, vagy mielőtt a halál a mentést lehetetlenné teszi.

Alkolin egy kivonat, mely alkoholszerűen hat, de mégis az italtól undorítja az iszákost.

Alkolin teljesen **ártalmatlan** s oly hatással alkalmazható, hogy a nagyfokú részegségben szenvedők sem esnek vissza az ital pusztító karjaiba.

Alkolin a legújabb szer, melyet a tudomány feltalált, hogy millió és millió embert megmentsen a nyomortól és szenvedéstől.

Alkolin könnyen oldható preparátum, melyet például a házi asszony a férjének reggelijéhez elkeverhet, anélkül, hogy ő valamit is észrevenne. Ily esetben az illető semmit se tud arról, hogy hirtelen nem szenvedheti a spirituszt. Ellenben azt hiszi, hogy a mértéktelen ivás okozza az undort, mint például van eset arra, hogy a kedvenc étel megcsömörli az embert.

Alkolin adjon az apa a diák fiának, mielőtt az a vizsgán megbuknék, mert még akkor is árt az agynak az ital, ha keveset is élvezi. Általán véve minden gyenge akaratu ember vegyen be Alkolin-t. Ez a szer ártalmatlan s megóvja az egészséget, sok pénzt takarít meg, melyet borra, sörre, pálinkára, likőrre költene.

Az ALKOLIN szer 10 korona s az összeg előre beküldése, vagy utánvét mellett küldetik meg. - Cim:

Alkolin intézet, Copenhága 600 Dänemark.

Levelek 25, Levelezőlapok 10 fillér: s bélyeggel bérmentesítendő.

A mai járványos időben mást, mint a Korona kenyeret az ember nem is ehet.

Gyári árban kaphatók és megrendelhetők:

A gyár irodájában: Varga-kert. — Telefon 825 szám.

Városi raktár: Sas-utca. — Telefon 845. szám.

” ” Hatvan-utca. Dr. Hütter-ház.

Fried és Löwenheim, Piac-utca.

Félegyházi János, Piac-utca.

Debreczeni Lajos fiók hentesüzlete, Piac-utca.

Debreczeni Lajos fő hentesüzlete, Verbőczy-utca 8. szám.

Kupfer Jakab, József kir. herceg-utca.

Váray János, Kölcsey-utca 23.

Mandel R., Bethlen-utca 36.

és minden fűszer- és vegyeskereskedésben.

GYÁRI ÁRAK:	Barna kenyér	9	Király kenyér	14
	Félbarna „	10	Korona „ kicsi	10
	Fehér kenyér	12	„ „ nagy	20

Elárúsító leány

azonnali belépésre felvétetik Horovitz Zsigmond papirkereskedésében, Piac-utca 12.

Előnyben részesül, ki már ily minőségben alkalmazva volt

Apró hirdetések.

28 KRAJCÁRÉRT fejel férfi vagy női harisnyat BENYÁTS EMIL villanyerőre berendezett harisnyagyára. Debrecen, Tiszapalota.

CSEMEGE SZŐLLŐT szállít 5 kg. kosarakban nagyban és kicsinyben Darvas Miksa szőlőkivitele.

10 KRAJCÁR egy iskolai könyv bekötése Horovitz Zsigmond papir, író- és rajzszerekeskedésében: Debrecen, Piac-u. 12.

Az összes középiskolákra u. m.

Gymnasium, reál-, kereskedelmi, felsőleány-, polgári- és leányiskolákra, tanító és tanítónőképezdékre
:: stb. szükséges ::

tan és segédkönyvek

használt és kitogástalan jó állapotban kaphatók, úgy szintén az összes iskolákban használt író és gyakorló füzetek, író és rajzszerek, rajztömbök, körzők, rajzdeszkák, fejes és háromszögvonalzók, testékek, tusok, színes tenták stb. legelőnyösebben szerezhetők be

Szabó István

antiquariuma, papir, író és rajzszerek kereskedésében

Debreczen, Piac-utca 16.
(Alföldi Takarékpénztár épület.)

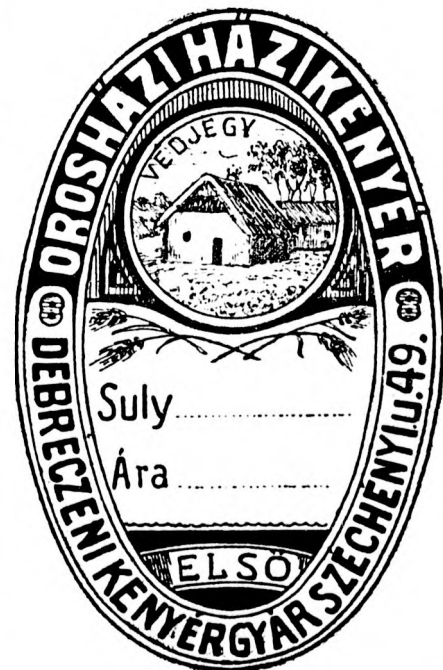
MIERT KEDVELIK LEGJOBBAN

az

Orosházi kenyeret?

mert az Orosházi kenyér a legjobb
mert az Orosházi kenyér legjobb ízű
mert az Orosházi kenyér a legtisztább előállítású
mert az Orosházi kenyér higiénikus
mert az Orosházi kenyér nem nyulik
mert az Orosházi kenyér nem szagosodik
mert az Orosházi kenyér legolcsóbb
mert az Orosházi kenyérral sok pénzt lehet a háztartásban megtakarítani.

Rapható a gyártelepen, Széchenyi-u. 49.,
Városi raktár Simonffy-utca 2.
(bérház), Szent-Anna-u. 60., Bocskay-tér 1.
Bethlen-utca 29. sz. alatt (Gyarmati-ház).

Bevásárlásnál tessék ezen védjeggyel ellátott címkére figyelni.

Ujság!

A világhírű Eredeti Eufon

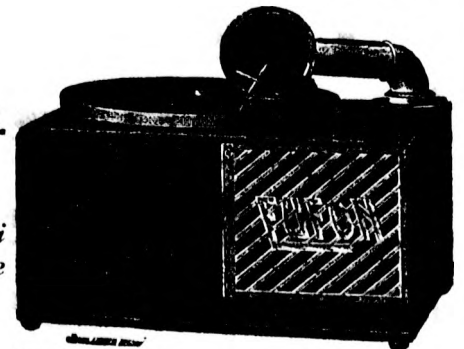
tölcsérszerű beszélő gép.

Tiszta hang. Nem karcol Zajtalan. Egyedüli elárúsítás Debreczen és Hajdamegye részére

MOLNÁR TESTVÉREK Egyháztér 3.

Egy EUFON tölcsérszerű beszélő gép 5 drb. kétoldalas nagy lemezzel csak 60 kor.

Ujság!

Ujság!

Ujság!

Nyomatott Horovitz Zsigmond könyvnyomdájában, Debreczen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.) Telefon 330.